

TARTALOM

<i>Előszó</i>	V
1. 1900. jan. 2. Ugron Gábor beszéde a délkelet-európai német expanzióról és annak nemzetiségi kihatásairól a közösügyi bizottság külügyi vitájában.....	1
2. A horvátországi adóhátralékok ügye és a horvát pénzügyi egyezmény bizottsági vitája. A) 1900. jan. 19. Lukács László pénzügyminiszter jelentése az országgyűlésnek a „Horvát-Szlavonországok területén, továbbá Torontál és Krassó-Szörény vármegyék több községében fennálló nagymérvű adóhátralékok rendezése tárgyában”.....	4
B) 1900. dec. 11. Barta Ödön felszólalása a Magyarország és a társországok között létrejött pénzügyi egyezményről szóló 1889: XL. tc. hatályának újbóli meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat tárgyalásakor.....	6
C) 1901. febr. 17. A Horvátországgal kötendő pénzügyi egyezmény tárgyában kiküldött magyar országos bizottság válasza a horvát országos bizottságnak.....	10
3. Iratok a brassói román iskolák romániai szubvenciójának történetéhez. A) 1900. febr. 1. Komjáthy Béla felszólalása és interpellációja, Széll Kálmán miniszterelnök válasza és Komjáthy Béla újabb felszólalása a brassói román tannyelvű iskolák romániai segélyezése tárgyában az 1900. évi költségvetés általános tárgyalásakor.....	13
B) 1900. febr. 6. A brassói román gimnázium szubvenciója tárgyában a román képviselőház elé terjesztett törvényjavaslatnak a függetlenségi sajtóban közzétett szövege	19
C) 1900. márc. 21. Széll Kálmán miniszterelnök újabb válasza Komjáthy Bélának a „brassói szubvenció” tárgyában a közoktatásügyi költségvetés tárgyalásakor	21
4. Az 1900. évi „Komjáthy-Széll vita” a kormány nemzetiségi politikájáról az ez évi költségvetés tárgyalásakor. A) 1900. febr. 3. Komjáthy Béla beszéde a Széll-kormány nemzetiségi politikájáról az 1900. évi költségvetés általános tárgyalásakor.....	22
B) 1900. febr. 7. Melczer Vilmos válasza Komjáthy Bélának a nemzetiségi kérdésben az 1900. évi költségvetés általános tárgyalásakor	28
C) 1900. febr. 8. Barta Ödön felszólalása Melczer Vilmos nemzetiségi politikájáról az 1900. évi költségvetés tárgyalásakor	32
D.) 1900. febr. 9. Széll Kálmán miniszterelnök válasza Komjáthy Bélának, Komjáthy újabb felszólalása és Széll Kálmán viszontválasza a nemzetiségi kérdésben az 1900. évi költségvetés általános tárgyalásakor	34
E) 1900. febr. 12. A „zöldszász” sajtó vezércikke Széll Kálmán nemzetiségi politikájáról a lezajlott képviselőházi vita után: „Az új rendszer és a nemzetiségi kérdés”	43
5. A „Bánffy-Branković paktum” 1900. évi kipattanása. („Beocsini cement”-ügy.) A) 1900. febr. 10. Szokolovits miniszterelnökségi fordító egykorú hivatalos fordítása a „Zastava” újvidéki szerb radikális hírlap „Hová jutott a cement?” című közleményéről.....	45
B) 1900. ápr. 10. Bernáth igazságügyminiszteri államtitkár átirata Széll Kálmán miniszterelnökhöz a szerb radikális sajtónak Bánffy volt miniszterelnök és Branković patriacím gazdasági kapcsolatára vonatkozó közleménye tárgyában.	47
C) 1900. jún. 11. Bernáth igazságügyi államtitkár átirata Széll Kálmán miniszterelnökhöz a „Zastava” ellen Bánffy volt miniszterelnök és Branković patriarcha anyagi üzemleit leleplező közlemény miatt indítandó sajtóper elejtése tárgyában, 1 melléklettel.....	48
6. 1900. febr. 19. Molnár János felszólalása a kormányzat és a néppárt érdekazonosságáról a belügyi költségvetés tárgyalásakor	50

7. 1900. febr. 15. Összefoglaló jelentés Széll Kálmán miniszterelnök számára az Egyesült Államokba kivándorolt szláv ajkú magyarországi állampolgárok politikai viszonyai tárgyában, a beérkezett vélemények és jelentések alapján.....	51
8. 1900. márc. 6. Széll Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszter átírata Plósz Sándor igazságügyminiszterhez a „nemzetiségi és szocialisztikus” ügyeknek belügyminis- teri ellenőrzése tárgyában.....	56
9. 1900. márc. 10. A „Národnie Noviny” vezércikke a lap fennállásának 30. évfordulója alkalmából.....	57
10. Országgyűlési felszólalások a Székelyföld nemzetiségi és gazdasági viszonyairól. A) 1900. márc. 14. Székely György felszólalása a székelyföldi nemzetiségi és gazda- sági viszonyok tárgyában a földművelésügyi tárca költségvetésének tárgyalásakor.....	59
B) 1901. dec. 11. Bedőházy János beszéde a kormány székelyföldi nemzetiségi politi- kájáról és interpellációja a Székelyföld gazdasági támogatása tárgyában.....	61
C) 1902. febr. 5. Vertán Endre beszéde a székelység gazdasági és kulturális elha- nyagoltságáról az 1902. évi költségvetés képviselőházi vitájában.....	64
D) 1902. febr. 6. Sebess Dénes beszéde az erdélyi román mozgalomról és a székelyek gazdasági megsegítése tárgyában az 1902. évi költségvetés vitájában.....	65
E) 1902. nov. 4. Bedőházy János felszólalása a Románia felé irányuló tömeges székely kivándorlásról az 1903. év első negyedében fedezendő állami kiadásokról szóló törvény- javaslat vitájában.....	68
11. A nemzetiségi kérdés az 1900. évi közoktatásügyi költségvetési vitában. A) 1900. márc. 20. Boda Vilmos felszólalása a „nemzeti állam” feladatairól és a nemzetiségi vidékeken alapított népiskolákról a közoktatásügyi költségvetés vitájában.....	70
B) 1900. márc. 20. Komjáthy Béla beszéde a nemzeti iskolapolitika feladatairól a köz- oktatásügyi költségvetés vitájában.....	71
C) 1900. márc. 21. Berzeviczy Albert beszéde a közoktatásügyi tárca költségvetési tárgyalásakor.....	75
D) 1900. márc. 21. Zsilinszky Mihály kultuszállamtitkár beszéde a közoktatásügyi tárca költségvetési tárgyalásakor.....	77
12. 1900. márc. 27. A „Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt” közleménye az erdélyi szász képviselői klub kérdéséről: „A szász képviselők nyilatkozata”.....	78
13. 1900. máj. 21. A szerb radikális sajtó kommentárja Polit-Desančić Mihály vissza- vonulási nyilatkozatával kapcsolatban.....	78
14. 1900. jún. 7. Maurer Mihály brassói főispán jelentése a belügyminiszternek az 1900. jún. 3-4-én Brassóban tartott szociáldemokrata értekezlet lefolyásáról.....	81
15. Iratok a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus és püspöki zsinat egybehívását célzó 1900. és 1901. évi nemzetiségi akciók történetéhez. A) 1900. jún. 21. Széll Kálmán miniszterelnök felterjesztése az uralkodóhoz a gör. kel. szerb püspöki zsinatnak a Branković-Zmejanović-ügy kivizsgálásáig történő elnapolása tárgyában.....	83
B) 1900. júl. 8. A gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszusi képviselők többsége által kiküldött bizottság újabb felterjesztése Széll Kálmán miniszterelnökhöz „az 1897. évben bizonytalan időre elnapolt szerb nemzeti-egyházi kongresszus tárgyában”.....	85
C) 1901. ápr. 16. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter átírata Széll Kálmánhoz, mint a belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök- höz a görög keleti szerb nemzeti-egyházi kongresszus egybehívása tárgyában.....	89
D) 1901. aug. 19. Az 1901. aug. 19-én Nagybecskereken tartott szerb népgyűlés által kiküldött bizottság kérelme Széll Kálmán miniszterelnökhöz a nemzeti-egyházi kongresszus egybehívását célzó felségfolyamodvány felterjesztése tárgyában, 1 melléklettel.....	91
16. Iratok a „Matica Slovenská” felfüggesztett szlovák közművelődési egylet elkob- zott és törvényellenesen felhasznált vagyona tárgyában. A) 1900. júl. 17-21. Mudroň János cikksorozata a szlovák nemzetiségi sajtóban a „Matica Slovenská” vagyona tárgyában.....	95
B) 1903. júl. 21. Kabina Ferenc kérelme gr. Khuen-Héderváry Károly miniszterel- nök mint belügyminiszterhez a „Matica Slovenská” közművelődési egyesület felfüggesztésé- nek megszüntetése stb. tárgyában.....	102

C) 1904. jún. 28. A Közigazgatási Bíróság döntése Kabina Ferencnek a „Matica Slovenská” közművelődési egyesület felfüggesztésének megszüntetése érdekében beadott kérelmével kapcsolatban.....	104
17. Hodža Milán egykrajcáros fővárosi szlovák bulvárlapja és a kormányzat ellenakciója.	
A) 1900. okt. 29. Zsilinszky Mihály vallás- és közoktatásügyi államtitkár levele Széll Kálmán miniszterelnökhöz egy szlovák nyelvű kormányparti napilap szervezése tárgyában.....	105
B) 1900. okt. 30. Pechány Adolf, a budapesti „Slovenské Noviny” szerkesztőjének levele Zsilinszky Mihály vallás- és közoktatásügyi államtitkárhoz a Hodža Mihály szerkesztésében Budapesten megjelenő „Slovenský Dennik” szlovák ellenzéki napilapról.....	106
C) 1900. dec. 12. Zsilinszky Mihály vallás- és közoktatásügyi államtitkár levele Berczik Árpád miniszteri tanácsoshoz, a miniszterelnökségi sajtóiroda vezetőjéhez a Slovenské Noviny napilappá történő átalakításáról és felemelt évi szubvenciója tárgyában.....	108
18. Törvényhatósági akciók és nemzetiségi ellenmozgalmak az 1868. évi nemzetiségi törvény megszorító értelmezése és a módosítását célzó törvényhatósági feliratok körül.	
I. Az 1900. évi „háromszéki petíció” és nemzetiségi visszhangja.	
A) 1900. okt. 12. Háromszék megye törvényhatósági bizottságának felirata a nemzetiségi törvény módosítása tárgyában.....	109
B) 1900. nov. 12. A szerb radikális sajtó a nemzetiségi törvény revízióját követelő megyei feliratokról.....	110
C) 1900. nov. 15. A szlovák nemzetiségi sajtó közleménye Háromszék megye törvényhatósági bizottságának az országgyűléshez intézett feliratáról.....	111
II. A Pozsony város törvényhatóságához benyújtott 1900. évi „Zernek-féle indítvány” német nemzetiségi ellenmozgalom és Pozsony megye törvényhatósági bizottságának 1902. évi országgyűlési felirata az 1868. évi nemzetiségi törvény módosítása tárgyában.	
A) 1900. nov. 9. Pozsony megye főispánjának jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a helybeli német polgárság és sajtó magatartásáról egy, a nemzetiségi nyelvi érdekeket sértő törvényhatósági javaslattal kapcsolatban.....	113
B) 1900. nov. 14. Berczik Árpád min. tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjének átirata Pozsony megye főispánjához az itteni német nyelvű sajtó „rendszabályozása” tárgyában.....	115
C) 1902. febr. 4. A függetlenségi sajtó vezércikke a nemzetiségi törvény revíziójának igényléséről.....	116
D) 1902. máj. 12. Pozsony megye törvényhatósági bizottságának felirata a nemzetiségi törvény módosítása tárgyában.....	118
E) 1902. szept. 2. A magyar munkássajtó vezércikke a nemzetiségi törvény megváltoztatását célzó mozgalmakról: „A nemzetiségi törvény módosítása”.....	119
F) 1903. márc. 8. A nemzeti párti agrárius (nagybirtokos) érdekeltségű „Hazánk” fővárosi napilap közleménye az 1868. évi nemzetiségi törvény módosítása, illetőleg eltörlése érdekében.....	121
19. A nemzetiségi kérdés az 1901. évi költségvetés képviselőházi vitájában.	
A) 1900. nov. 29. Komjáthy Béla felszólalása a nemzetiségi kérdés tárgyában az 1901. évi költségvetés általános tárgyalásakor.....	124
B) 1900. nov. 25. A szerb radikális sajtó kommentárja Széll miniszterelnöknek a nemzetiségi kérdéssel kapcsolatban.....	127
20. 1900. dec. 16. A német nemzetiségi mozgalom sajtójának indulása és programja a temesvári „Deutsches Tagblatt für Ungarn” beköszöntő vezércikkében.....	128
21. Sajtóhangok a nemzetiségi „aktivitás” kérdéséről.	
A) 1901. jan. 11. A függetlenségi sajtó a román aktivitás lehetőségeiről.....	130
B) 1901. ápr. 18. Az „Activitatea” közleménye a román politikai aktivitás kérdéséről.....	132
22. A nemzetiségi kérdés az 1901. évi belügyi költségvetési vitában.	
A) 1901. jan. 16. Holló Lajos felszólalása a választójog esetleges kiterjesztésének nemzetiségi vonatkozásairól az 1901. évi belügyi költségvetés vitájában.....	134
B) 1901. jan. 18. Barta Ödön felszólalása a hatósági visszaélésekről és a törvényhatósági nemzetiségi nyelvhasználatról a belügyi költségvetés vitájában.....	135
C) 1901. jan. 21. Polónyi Géza felszólalása a nemzetiségek választójogi helyzetéről a belügyi költségvetés tárgyalásakor.....	136

D) 1901. jan. 21. Szalay Károly felszólalása a „pózeni kérdésről” a belügyi költségvetés vitájában.....	138
23. A szerb nemzetiségi sajtó megemlékezései Miletić halálakor.	
A) 1901. febr. 5. A „Branik” nekrológja Miletić Szvetozár elhunytá alkalmából.....	138
B) 1901. febr. 6. A „Zastava” nekrológja Miletić Szvetozárról.....	140
24. A Széll-kormány nemzetiségi iskolapolitikájának vitája az 1901. évi közoktatási és igazságügyi költségvetés tárgyalásakor.	
A) 1901. febr. 14. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter beszéde az állami elemi népiskolák tanköteleseinek nemzetiségi arányáról a közoktatásügyi költségvetés tárgyalásakor.....	141
B) 1901. febr. 15. Janits Imre bírálata a Beksics-féle „kultúrasszimilációról” a közoktatásügyi költségvetés tárgyalásakor.....	143
C) 1901. febr. 15. Dózsa Endre felszólalása a magyar állam kulturális feladatairól a közoktatásügyi költségvetés tárgyalásakor.....	144
D) 1901. febr. 15. Boda Vilmos felszólalása az 1879. évi népiskolai törvény (1879 XVIII. tc.) iránt megnyilvánult nemzetiségi ellenállásról a közoktatásügyi költségvetés tárgyalásakor.....	145
25. Ellenzéki támadások az erdélyi román bankszervezet gazdaságpolitikája ellen és a „Revista Economică” válasza.	
A) 1901. febr. 20. A függetlenségi sajtó támadása az erdélyi román pénzügyintézetek elöretörése és ingatlanvásárlásai ellen.....	147
B) 1901. júl. 6. A „Revista Economică” cikke a román pénzügyintézetek védelmében.....	148
26. A Szlovák Nemzeti Párt 1901. évi választási programja és a párt balszárnyának bírálata.	
A) 1901. jún. 18. A Szlovák Nemzeti Párt 1901. évi választási programja.....	151
B) 1901. szept. 5. Hodža Milán bírálata a „Hlas”-ban a szlovák nemzeti párt 1901. évi programjáról: „A Szlovák Nemzeti Párt akcióba lépéséről”.....	152
27. 1901. júl. 17. Gr. Khuen-Héderváry Károly horvát bán levele Széll Kálmán miniszterelnökhöz egyes magyar lapokban megjelent horvátellenes cikkek tárgyában.....	156
28. Fiumei hatósági iratok Fiume és Horvátország közigazgatási és országgyűlési viszonyára vonatkozólag.	
A) 1901. aug. 3. Mayländer fiumei polgármester átirata gr. Szapáry László fiumei kormányzóhoz a horvát-szlavon hatóságokkal való kapcsolat tárgyában.....	157
B) 1901. nov. 1. A fiumei kormányzóhelyettes jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek Fiume országgyűlési képvisellete tárgyában.....	158
29. Az erdélyi szász nemzetiségi politika állásfoglalása a „szász népi program” és a kormánypárttal való kapcsolat tárgyában.	
A) 1901. aug. 27. A szász központi választmány nagyszebeni gyűlésének határozata az 1890. évi „szász népi program” és az ún. „szász paktum” kérdésében.....	159
B) 1901. okt. 22. A „zöldszász” sajtó közleménye a megválasztott erdélyi szász képviselőknek a kormánypárttal szemben tanúsított magatartásáról: „Természetes állásunk az országgyűlésen”.....	160
30. Iratok az 1901. évi ruszin-szlovák „beherói ügy”-ről.	
A) 1901. szept. 3. Miklóssy Kálmán kassai h. főügyész jelentése Plósz Sándor igazságügyminiszternek a Sáros megyei Beheró községben lefoglalt külföldi nemzetiségi nyomtatványokkal kapcsolatban indított eljárás tárgyában, 1 melléklettel.....	162
B) 1901. szept. 13. Az eperjesi törvényszék ítélete a Sáros megyei Beherón lefoglalt amerikai ruszin sajtótermékek elkobzása és megsemmisítése tárgyában.....	165
C) 1901. nov. 10. Paksy József kassai főügyész jelentése Plósz Sándor igazságügyminiszternek a beherói ügyben.....	166
D) 1902. febr. 17. Kray István pozsonyi főügyész jelentése Plósz Sándor igazságügyminiszternek az „Amerikanske Slovenske Noviny” lefoglalt lappéldányaival kapcsolatos eljárás tárgyában.....	169
E) 1902. márc. 17. Székely Ferenc budapesti főügyész jelentése Plósz Sándor igazságügyminiszternek a Hurban Svetozár Vajanský és Bielek Antal szlovák lapszerkesztők ellen indított sajtórendészeti eljárás megszüntetése tárgyában.....	170
F) 1902. márc. 24. Igazságügyminiszteri utasítás a „beherói ügy”-ben lefoglalt amerikai szlovák lappéldányokkal kapcsolatos eljárás tárgyában.....	170

G) 1902. ápr. 30. Paksy József kassai főügyész jelentése az amerikai szlovák sajtó Beherón lefoglalt lappeldányai miatt indított eljárás tárgyában	172
H) 1903. máj. 11. Miklóssy Kálmán kassai h. főügyész jelentése Plósz Sándor igazságügyminiszternek a „beherói ügy” másodfokú felmentő ítélete és a Kúriához történt felterjesztése tárgyában.....	173
I) 1903. jún. 11. Székely Ferenc koronaügyész jelentése Plósz Sándor igazságügyminiszternek a Sáros megyei Beheró községben lefoglalt amerikai ruszin sajtótermékekkel kapcsolatban lefolytatott vizsgálat tárgyában	173
31. A Román Nemzeti Párt 1901. évi választási felhívása és magyar ellenzéki kommentárja.	
A) 1901. szept. 25. A Román Nemzeti Part végrehajtó bizottságának 1901. évi felhívása a választások alkalmából.....	175
B) 1901. szept. 27. Az „Egyetértés” a Román Nemzeti Párt vezetőinek választási felhívásáról.....	177
32. Iratok a magyar minisztérium század eleji „romániai iskolai actiója” tárgyában.	
A) 1901. szept. 14. Széll Kálmán miniszterelnök átírata Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszterhez a „romániai akció” gyakorlati előkészítéséről.....	179
B) 1902. febr. 6. Széll Kálmán miniszterelnök átírata Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszterhez a „romániai akcióval” kapcsolatos kérdések tárgyában, 1 melléklettel.....	180
C) 1902. máj. 10. Tarkovich József miniszterelnökségi államtitkár átírata Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszterhez a Romániában élő magyarokra vonatkozó alapítványok felhasználása tárgyában.....	182
D) 1902. dec. 15. Az 1902. dec. 15-én tartott miniszterelnökségi bizalmas értekezlet jegyzőkönyve	184
E) 1904. márc. 12. Tisza István miniszterelnök átírata Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a „romániai akció” ügyében összehívandó bizalmas minisztériumi értekezlet és annak előkészítése céljából szerkesztett emlékirat tárgyában.....	188
F) 1904. ápr. 19. Tisza István miniszterelnök átírata Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a romániai magyar iskolák ügyében összehívandó értekezlet tárgyában.....	189
G) 1904. jún. 17. Tarkovich József miniszterelnökségi államtitkár átírata Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a romániai magyar iskolák szervezése tárgyában.....	190
33. Jelentések Iorga Miklós és a budapesti román egyetemi ifjúság 1901. évi kapcsolatáról.	
A) 1901. okt. 12. Rudnay Béla budapesti főkapitány jelentése Széll Kálmán belügyminiszternek Iorga Miklós budapesti tevékenysége tárgyában.....	191
B) 1901. okt. 18. Rudnay Béla budapesti főkapitány újabb jelentése Széll Kálmán belügyminiszternek Iorga Miklós és a pesti román egyetemi ifjúság kapcsolatai tárgyában.....	192
C) 1902. szept. Részlet a budapesti szocialista egyetemi hallgatók csoportjának Szabó Ervin szövegezésében a magyarországi nemzetiségi kérdéstről az 1902. szeptemberében Budapestre összehívott nemzetközi diákkongresszus alkalmából készített emlékiratából.....	193
34. 1901. okt. 12. Steinacker Ödön nyílt levele az 1901. évi nagyoklói választás után a kerület német nemzetiségű választóihoz.....	195
35. A nemzetiségi kérdés az 1901. évi képviselőházi felirati vitában.	
I. A horvát kérdés 1901. évi képviselőházi válaszfelirati vitája.	
A) 1901. nov. 7. A függetlenségi sajtó vezércikke a horvát-magyar viszonyról és a horvát nemzeti mozgalomról.....	197
B) 1901. nov. 25. Barta Ödön beszéde a horvát kérdéstről a képviselőház válaszfelirati vitájában.....	199
C) 1901. nov. 27. Széll Kálmán miniszterelnök válasza Barta Ödönnek a horvát kérdésben a képviselőház felirati vitájában.....	203
II. A Schulverein és a nagynémet mozgalmak ügye az 1901. évi válaszfelirati vitában.	
A) 1901. nov. 16. Rakovszky István beszéde a Schulvereinek működéséről és a nagynémet törekvésekről a képviselőház felirati vitájában.....	205
B) 1901. nov. 18. Széll Kálmán miniszterelnök válasza Rakovszky Istvánnak a Schulverein és a nagynémet mozgalom tárgyában a képviselőház felirati vitájában.....	207

C) 1901. nov. 26. Melczer Vilmos felszólalása a Gusztáv Adolf Egylet működése tárgyában a képviselőház felirati vitájában	208
III. Felszólalások a néppárt nemzetiségi politikájáról az 1901. évi válaszfelirati vitában.	
A) 1901. nov. 21. Győrffy Gyula beszéde a néppárt nemzetiségi politikájáról a képviselőház felirati vitájában.....	210
B) 1901. nov. 22. Bornemissza Lajos beszéde és Molnár János válasza a néppárti szlovák sajtó cikkeiről és a néppárt nemzetiségi politikájáról.....	211
C) 1901. nov. 27. Széll Kálmán miniszterelnök felszólalása a néppárt nemzetiségi politikájáról az 1901. évi felirati vitában	216
IV. Komjáthy Béla felszólalása és Széll Kálmán miniszterelnök válasza az 1868. évi nemzetiségi törvényről és a kormány nemzetiségi politikájáról az 1901. évi felirati vitában.	
A) 1901. dec. 3. Komjáthy Béla felszólalása a kormány nemzetiségi politikájáról a képviselőház válaszfelirati vitájában	218
B) 1901. dec. 4. Széll Kálmán miniszterelnök válasza Komjáthy Bélának a kormány nemzetiségi politikája tárgyában a képviselőház válaszfelirati vitájában	220
36. Iratok a magyar kormányzat század eleji „amerikai akció”-jának történetéhez.	
<i>I. Iratok a magyar minisztérium „amerikai akció”-járól általában.</i>	
A) 1901. nov. 13. Széll Kálmán miniszterelnök átírata gr. Goluchowski Agenor közös külügyminiszterhez az Egyesült Államokba küldendő gör. kat. „visitor” ügyében.....	222
B) 1902. márc. 5. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztése az uralkodóhoz a külföldi (amerikai és romániai) akciók tárgyában.....	225
C) 1902. márc. 8. Az amerikai szlovákok tiltakozó irata gr. Apponyi Albert, a képviselőház elnökéhez, a magyar képviselőházban elhangzott „panszlavisztikus” vádak ellen.....	227
D) 1902. dec. 6. Dessewffy Tamás New York-i osztrák-magyar főkonzul valamint Nuber Sándor csikágói és Wein Jakab pittsburgi konzulok együttes emlékirata „az amerikai panszlavizmus ellen folyamatba vett akció” tárgyában.....	228
E) 1903. jan. 13. Nuber Sándor csikágói osztrák-magyar konzul jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek az akciónak az Egyesült Államokban működő osztrák-magyar konzulátusokra háramló feladatai tárgyában.....	229
F) 1903. márc. 6. Széll Kálmán miniszterelnök átírata gr. Goluchowski Agenor közös külügyminiszterhez az „amerikai akció” tárgyában.....	230
G) 1903. ápr. 3. Gr. Goluchowski Agenor közös külügyminiszter átírata Széll Kálmán miniszterelnökhöz az „amerikai akció” programja tárgyában.....	233
H) 1903. ápr. 5. Széll Kálmán miniszterelnök válaszfogalmazványa gr. Goluchowski Agenor közös külügyminiszterhez „az Amerikában élő magyar ajkú kivándorlatak érdekében tervezett akció” tárgyában.....	235
I) 1905. júl. 1. Br. Fejérváry Géza miniszterelnök átírata Lukács György valias- és közoktatásügyi miniszterhez a kormányzat „külföldi akcióinak” kedvezőtlen ottani sajtóvisszhangja tárgyában.....	237
J) 1906. márc. 14. Br. Fejérváry Géza miniszterelnök átírata gr. Goluchowski Agenor közös külügyminiszterhez az amerikai főkonzul diplomáciai érdeklődése tárgyában.....	238
K) 1906. márc. 14. Br. Fejérváry Géza miniszterelnök átírata Tost Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez az „amerikai akcióval” kapcsolatos diplomáciai tiltakozás tárgyában.....	239
L) 1906. jún. 10. Márffy miniszterelnökségi államtitkár átírata gr. Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a külföldi magyar tanulóifjúság egy részének hazai neveltetése és a „nemzeti akciók” keretében való felhasználása tárgyában	240
<i>II. Az Egyesült Államokba kivándorolt magyarországi görög katolikusok „nemzeti gondozására” indított akció. (Az „amerikai akció” ruszin ága.)</i>	
A) 1902. ápr. 7. Széll Kálmán miniszterelnök átírata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez Hodobay Andor kijelölt amerikai gör. kat. „vizitátor” mielőbbi kiutazása tárgyában	241
B) 1902. nov. 28. Bárdossy Jenő Sáros megyei főispán jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a ruszin nemzetiségi mozgalom amerikai kapcsolatairól	242
C) 1903. jan. 12-15. Az „Amerikában élő magyar állampolgárok nemzeti gondozása” tárgyában tartott miniszterelnökségi értekezlet Hodobay amerikai gör. kat. „vizitátorra” vonatkozó határozatai.....	244

D) 1903. márc. 12. Miniszterelnökségi átirat Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez Hodobay Andor apátkanonok, amerikai gör. kat. vizitátor működése tárgyában.....	245
E) 1903. márc. 12. Széll Kálmán miniszterelnök átirata gr. Goluchowski Agenor közös külügyminiszterhez Hodobay Andor amerikai gör. kat. vizitátor működése tárgyában.....	246
F) 1905. aug. 1. A „Sojedinenja” (Szövetkezet) amerikai gör. kat. ruszin társadalmi egyesület vezetőségének tiltakozó irata a magyar kormányhoz Hodobay Andor gör. kat. vizitátor további amerikai működése tárgyában.....	248
G) 1906. febr. 28. Br. Fejérváry Géza miniszterelnök átirata gr. Goluchowski Agenor közös külügyminiszterhez az Egyesült Államokból visszatérő Hodobay Andor gör. kat. vizitátor kitüntetése tárgyában	251
<i>III. Az Egyesült Államokba kivándorolt magyarországi szlovákok „nemzeti gondozására” indított akció. (Az „amerikai akció” szlovák ága.)</i>	
A) 1902. máj. 4. Széll Kálmán miniszterelnök átirata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez „az Egyesült Államokban élő tót kivándorlottak nemzeti gondozása tárgyában” statisztikai adatokkal.....	251
B) 1902. jún. 25. Széll Kálmán miniszterelnök átirata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a pittsburgi szlovák sajtóban megjelent bizalmas kultuszminiszteri irat tárgyában	253
C) 1902. aug. 28. Széll Kálmán miniszterelnök átirata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a pittsburgi „Slovenský Denník”-ben megjelent bizalmas természetű miniszteri irat tárgyában, 1 melléklettel	254
D) 1902. szept. 13. Széll Kálmán miniszterelnök átirata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez az „amerikai akció” szlovák katolikus ágára vonatkozólag	258
E) 1902. okt. 28. Széll Kálmán miniszterelnök átirata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez az amerikai akció körül előfordult indiszkrécióval kapcsolatban indított nyomozás ügyében	259
F) 1902. nov. 3. Krecsányi Kálmán detektívfőnök, budapesti ker. kapitány Molnár kultuszminiszteri tanácsoshoz intézett nyomozati jelentése a pittsburgi szlovák sajtóban megjelent bizalmas természetű miniszteri irattal kapcsolatban	259
G) 1903. jan. 12-15. Az 1903. jan. 12-15. között az „amerikai akció” tárgyában tartott miniszterelnökségi értekezlet számára összeállított bizalmas kiadvány a kivándorolt szlovákok körében indítandó sajtópropagandáról260	
<i>IV. Az Egyesült Államok-beli Youngstownban élő, erdélyi román munkások „nemzeti gondozására indított akció”. (Az „amerikai akció” román ága.)</i>	
A) 1903. máj. 6. Tarkovich József miniszterelnökségi államtitkár átirata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a Youngstownban élő kivándorolt román munkások „nemzeti és valláserkölcsi gondozása” tárgyában.....	263
B) 1903. júl. 23. Gr. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök átirata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a youngstowni erdélyi román munkások „nemzeti gondozása” ügyében	264
37. A nemzetiségi kérdés az 1902. évi költségvetési vitában.	
A) 1902. jan. 28. Buzáth Ferenc beszéde a kormány és a néppárt nemzetiségi politikájáról a képviselőház 1902. évi költségvetési vitájában.....	265
B) 1902. jan. 29-30. Lindner Gusztáv és Ballagi Géza felszólalásai a nemzetiségi kérdés és a szász népi program tárgyában az 1902. évi költségvetés általános tárgyalásakor	266
C) 1902. jan. 31. Papp József, kormánytámogató román képviselő beszéde a román nemzetiségi politikáról az 1902. évi költségvetés képviselőházi vitájában	270
D) 1902. febr. 3. Veselovský Ferenc szlovák nemzetiségi képviselő beszéde a szlovák nyelv használatáról és a szlovákok politikai követeléseiről az 1902. évi költségvetés képviselőházi vitájában.....	272
E) 1902. febr. 6. Rabár Endre beszéde a kormány nemzetiségi politikájáról és a „rutén akcióról” az 1902. évi költségvetés tárgyalásakor.....	274
F) 1902. febr. 6. Hódossy Imre beszéde a szlovák nemzeti követelésekről az 1902. évi költségvetés tárgyalásakor.....	276
G) 1902. febr. 19. Pavlović Ljubomir szerb nemzetiségi képviselő beszéde Magyarország gazdasági romlásáról és a végre nem hajtott nemzetiségi törvényről az 1902. évi költségvetés általános tárgyalásakor.....	280
H) 1902. febr. 26. Kollár Márton szlovák nemzetiségi képviselő beszéde a szlovák nép nyomoráról és a magyar nemzetiségi politikáról az 1902. évi költségvetési vitában	283

I) 1902. febr. 27. Széll Kálmán miniszterelnök beszéde a választójogi reformról és a nemzetiségi kérdésről az 1902. évi költségvetési vitában.....	286
J) 1902. márc. 1. A „Národnie Noviny” vezércikke az 1902. évi költségvetési vita nemzetiségi vonatkozásairól: „A szlovák ügy az országgyűlés előtt”.....	289
38. 1902. jan. 29. Kazy József miniszteri osztálytanácsos, a hegyvidéki akció kormánybiztosának jelentése a Máramaros megyei ruszin nép tömeges kivándorlási mozgalma tárgyában.....	291
39. Az 1902. évi gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus előkészületei.	
A) 1902. jan. 31. Péter Pál újvidéki főispán jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek az 1902. évi gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus összehívását célzó nemzetiségi előkészületekről.....	294
B) 1902. febr. 8. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter átirata Széll Kálmán miniszterelnökhöz az 1902. évi karlócai gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus egybehívása tárgyában.....	295
C) A szerb kongresszusi pártok 1902. évi programjai.	
1. 1902. febr. 22. A szerb nemzeti radikális párt 1902. évi önkormányzati programja.....	296
2. 1902. márc. 25. A horvátországi szerb önálló párt politikai programja.....	301
3. 1902. ápr. 21. A horvátországi szerb önálló párt 1902. évi önkormányzati programja.....	301
4. 1902. ápr. 23. A szerb nemzeti szabadelvű (liberális) párt 1902. évi önkormányzati programja.....	303
D) 1902. márc. 2. Széll Kálmán miniszterelnök felterjesztése az uralkodóhoz a karlócai gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus 1902. jún. 8.-ára való egybehívása tárgyában.....	305
E) 1902. ápr. 11. A szerb liberális sajtó felhívása az 1902. évi szerb nemzeti-egyházi kongresszus választóihoz.....	308
F) 1902. ápr. 18. A „Zastava” beszámolója a szerb radikális párt újvidéki választói gyűléséről.....	310
G) 1902. ápr. 23. Minisztertanácsi határozat Tallián Béla a képviselőház alelnökének a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus királyi biztosává való kinevezéséről.....	315
H) 1902. ápr. 28. A szerb radikális párt választóinak távirati köszönete az uralkodóhoz az újvidéki metropolitai népgyűlésről az 1902. évi karlócai gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus egybehívásának jóváhagyásáért.....	315
I) 1902. máj. 9. Széll Kálmán miniszterelnök levele br. Nikolics Fedor országgyűlési képviselő, volt kongresszusi biztoshoz a királyi biztos személyében történt változás tárgyában.....	316
J) 1902. máj. 13. Latinovits Pál Bács-Bodrog vármegye főispánjának jelentése Széll Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszternek a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszusi választások tárgyában.....	316
K) 1902. jún. 4. Pavlović Ljubomir szerb nemzetiségi képviselő interpellációja és Széll Kálmán miniszterelnök válasza a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus összehívása tárgyában.....	318
40. 1902. febr. 6. Gr. Lázár István brassói főispán jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a brassói németiség körében észlelt „Los von Rom” mozgalom tárgyában.....	320
41. Az erdélyi szász kérdés az 1902. évi költségvetési vitában.	
A) 1902. febr. 19. Rákosi Viktor és Korodi Lajos vitája a szász kérdésben.....	322
B) 1902. febr. 22. Lurtz Károly válasza Rákosi Viktornak az erdélyi szász kérdésben az 1902. évi költségvetés általános tárgyalásakor.....	326
C) 1902. febr. 22. Rákosi Viktor viszontválasza Korodi Lajos és Lurtz Károly szász képviselőknek és Lurtz Károly felszólalása személyes ügyben az erdélyi szász kérdés 1902. évi költségvetési vitájában.....	330
D) 1902. febr. 25. Korodi Lajos felszólalása az erdélyi szász képviselők parlamenti szerepléséről és a „Berliner Börsen Courier”-ban megjelent közleményről.....	333
42. A „Mihu-féle levél” a román nemzeti párt programjának revíziójáról és a levél német nemzetiségi kommentárja.	
A) 1902. febr. 23. Ion Mihu erdélyi román „aktivista” politikus nyílt levele a szászvárosi Libertatea-ban az 1881. évi nagyszebeni román nemzeti program módosítása tárgyában.....	336
B) 1902. ápr. 2. A magyarországi német nemzetiségi sajtó a román nemzetiségi politika irányvonalában tapasztalt változásról: „A román nemzeti program revíziója”.....	338

43.	A nemzetiségi kérdés az 1902. évi földművelésügyi költségvetés vitájában.	
A)	1902. márc. 12. Br. Feilitzsch Arthur beszéde a havasi román lakosság állítólagos erdőpusztításairól és az erdőkinctár telepítési politikájáról a földművelésügyi tárca 1902. évi költségvetési vitájában.....	339
B)	1902. márc. 17-18. Sierbán Miklós felszólalása a román-magyar nemzetiségi békéről az 1902. évi földművelésügyi költségvetési vitában.....	343
44.	1902. márc. 18-20. A gör. kel. román püspöki kar 1902. évi emlékirata az uralkodóhoz	344
45.	A túrócszentmártoni cellulózzgyár század eleji alapításának ügye.	
A)	1902. ápr. 4. Haydin Imre felszólalása a túrócszentmártoni cellulózzgyár és a „Cseh-szlovák egység” propagandája tárgyában a kereskedelemügyi tárca 1902. évi költségvetési vitájában.....	350
B)	1902. nov. 25. ifj. Justh Gyula Turóc megyei főispán jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a cseh és szlovák tőkével épülő túrócszentmártoni cellulózzgyár állítólagos politikai háttéréről	352
C)	1902. nov. 27. Bubela Károly osztrák birodalmi gyűlési képviselő levele Széll Kálmán miniszterelnökhöz a túrócszentmártoni cellulózzgyár működésének engedélyezése ügyében.....	354
D)	1902. nov. 29. Széll Kálmán miniszterelnök két levele a túrócszentmártoni cellulózzgyár ügyében történt osztrák félhivatalos közbenjárásra	355
	1. Széll Kálmán miniszterelnök válasza br. Chlumetzky osztrák titkos tanácsosnak a túrócszentmártoni cellulózzgyár ügyében hozzá intézett magánlevelére.....	355
	2. Széll Kálmán miniszterelnök válasza Koerber osztrák miniszterelnök félhivatalos támogató levelére a túrócszentmártoni cellulózzgyár működése engedélyezésének politikai feltétele tárgyában	355
E)	1903. ápr. 11. ifj. Justh György Turóc megyei főispán újabb jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a túrócszentmártoni cseh és szlovák tőkével épülő cellulózzgyár üzembehelyezésének politikai okokból kívánatos megtagadása tárgyában	356
46.	A nemzetiségi iskolaügy az 1902. évi közoktatási költségvetési vitában.	
A)	1902. ápr. 10. Szivák Imre beszéde a nemzetiségi kultúrpolitika és oktatásügy tárgyában az 1902. évi közoktatási költségvetés vitájában	358
B)	1902. ápr. 16. Melczer Vilmos beszéde a nemzetiségi iskolákról az 1902. évi közoktatási költségvetési vitában.....	360
C)	1902. ápr. 16. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter felszólalása a nemzetiségi iskolákban használt tankönyvek felülvizsgálata tárgyában az 1902. évi közoktatási költségvetés tárgyalásakor.....	361
D)	1902. ápr. 16. Bartal Aurél beszéde egyes Pozsony megyei szlovák papok és tanítók „pánszláv agitációjáról” az 1902. évi közoktatásügyi költségvetés vitájában.....	362
E)	1902. ápr. 16. Kollár Márton válasza Bartal Aurélnak a Pozsony megyei „pánszláv agitáció” tárgyában elhangzott felszólalására az 1902. évi közoktatási költségvetési vitában	364
F)	1902. ápr. 17. Bužiak János szlovák nemzetiségi képviselő beszéde, a szlovák nemzetiségi képviselők határozati javaslata és Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter válasza az 1902. közoktatási költségvetési vitában az 1868: XLIV. tc. 17. és 18. §-ának (a nemzetiségi anyanyelvi oktatás) életbeléptetése tárgyában.....	365
47.	A magyar munkássajtó bírálata a nemzetiségi elnyomás politikájáról.	
A)	1902. ápr. 24. A „Népszava” közleménye a dualizmus magyarországi kormányrendszerének nemzetiségellenes politikájáról.....	370
B)	1902. jún. 21. A magyar munkássajtó az 1879: XVIII. tc. (a magyar nyelv kötelező népiskolai oktatásáról) erélyes végrehajtását követelő kultuszminiszteri rendeletről: „A magyar nyelv a népiskolában”.....	372
C)	1902. júl. 18. A „Typographia” vezércikke a nemzetiségek és a magyar munkássajtó helyzete közötti párhuzamról: „A nemzetiségi kérdés”.....	374
48.	1902. ápr. 17. Báró Bánffy Dezső cikke a nemzetiségi kérdés külpolitikai vonatkozásairól: „A magyar nemzetiségi politika és a hármas szövetség”.....	376
49.	Az 1902. évi igazságügyi költségvetési és appropriációs vita nemzetiségi vonatkozásai.	
A)	1902. ápr. 25. Szivák Imre beszéde és Plósz Sándor igazságügyminiszter válasza a délvidéki német sajtó nemzetiségi propagandája tárgyában az 1902. évi igazságügyi költségvetés tárgyalásakor	379

B) 1902. ápr. 26. Veselovský Ferenc szlovák nemzetiségi képviselő beszéde, Krasznay Ferenc felszólalása és Veselovský Ferenc viszontválasza a nemzetiségek nyelvének törvénykezési használata tárgyában az 1902. évi igazságügyi költségvetés vitájában.....	383
C) 1902. máj. 12-13. Kristóffy József és Krasznay Ferenc vitája a nemzetiségi kérdés jelentőségéről és az imperialista törekvések veszedelmeiről az 1902. évi felhatalmazási vitában.....	388
50. Iratok a magyarországi német és erdélyi szász nemzetiségi mozgalom kapcsolatairól, anyagi erőforrásairól és állítólagos külföldi összeköttetései tárgyában.	
A) 1902. máj. 13. Szögyény-Marich László berlini osztrák-magyar nagykövet jelentése gr. Goluchowski Agenor közös külügyminiszternek a magyarországi német kérdés tárgyában.....	393
B) 1902. máj. 21. Dellimanics Lajos Torontál megyei alispán jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a megyében észlelt nemzetiségi mozgalom tárgyában	394
C) 1902. máj. 24. Miniszterelnökségi átirat a kereskedelemügyi miniszterhez a dél-magyarországi német mozgalomra vonatkozó közelebbi adatok tárgyában.....	395
Cs) 1902. máj. 24. Belitska Béni országgyűlési képviselő levele Széll Kálmán miniszterelnökhöz a délvidéki német nemzetiségi mozgalom tárgyában.....	396
D) 1902. máj. 30. A közösügyi bizottság vitája a nagynémet propaganda magyarországi vonatkozásairól.....	398
1. Holló Lajos beszéde a nagynémet propaganda magyarországi szerepéről a közösügyi bizottság külügyi vitájában.....	398
2. Széll Kálmán miniszterelnök válasza Holló Lajosnak a nagynémet mozgalom tárgyában.....	399
3. Tisza, István felszólalása és Holló Lajos válasza a nagynémet mozgalom tárgyában a közösügyi bizottság külügyi vitájában.....	400
E) 1902. jún. 7. Kereskedelemügyi miniszteri átirat Széll Kálmán miniszterelnökhöz a délvidéki német nemzetiségi hírlapok ausztriai és külföldi pénzküldeményei tárgyában.....	403
F) 1902. jún. 7. Góth Ferenc temesvári kir. ügyész jelentése Küchler Gyula temesvári kir. főügyésznek az itteni „Deutsches Tagblatt für Ungarn” gazdasági kapcsolatai tárgyában.....	408
G) 1902. jún. 19. Bernáth igazságügyminiszteri államtitkár átirata Széll Kálmán miniszterelnökhöz a magyar delegáció ülésén felmerült délvidéki német sajtóagitáció tárgyában.....	411
Gy) 1902. jún. 26. Dessewffy Sándor csanádi püspök levele Széll Kálmán miniszterelnökhöz és feljegyzése a délmagyarországi német nemzetiségi mozgalmak tárgyában	412
H) 1902. júl. 4. Széll Kálmán miniszterelnök átiratai az érdekelt minisztériumokhoz és főispánokhoz a délmagyarországi német nemzetiségi mozgalmak tárgyában.....	415
1. Miniszterelnöki átirat a belügyminisztériumhoz a délvidéki „pángermán mozgalom” tárgyában	415
2. Miniszterelnöki átirat a kereskedelemügyi miniszterhez „a délvidéki német lapok pénz küldeményei” tárgyában.....	418
3. Miniszterelnöki átirat az igazságügyminiszterhez a német nemzetiségi lapok szerkesztői ellen indított sajtóperek tárgyában.....	418
4. Miniszterelnöki átirat gr. szárhegyi Lázár István Brassó megyei főispánhoz a délvidéki német nemzetiségi mozgalmak erdélyi szász irányítása tárgyában.....	419
5. Miniszterelnöki átirat Béli László Nagyküküllő megyei főispánhoz a délvidéki német – erdélyi szász kapcsolatok tárgyában	420
6. Miniszterelnöki átirat Thalmann Gusztáv Szeben megyei főispánhoz a délvidéki német nemzetiségi mozgalom erdélyi szász, illetve németországi és ausztriai kapcsolatai tárgyában.....	420
7. Miniszterelnöki átirat gr. Goluchowski Agenor közös külügyminiszterhez a magyarországi német nemzetiségi propaganda tárgyában.....	421
I) 1902. júl. 5. Tarkovich József miniszterelnökségi államtitkár átirata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez Obert Ferenc brassói ev. lelkész, erdélyi szász író és politikus és az „Alldeutscher Verband” kapcsolatáról.....	421
J) 1902. júl. 14. Thalmann Gusztáv Szeben megyei főispán jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek Drotteff József szebeni polgármester nemzetiségi kapcsolatai tárgyában.....	422
K) 1902. júl. 27. Gr. Lázár István Brassó megyei főispán jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a magyarországi német mozgalom erdélyi szász kapcsolatai tárgyában	424

L) 1902. szept. 1. Miniszterelnöki átirat az igazságügyminiszterhez a délvidéki nemzetiségi mozgalmak gazdasági (pénzügyi) kapcsolatairól	426
M) 1902. szept. 17. Miniszterelnöki átirat a belügyminisztériumhoz Drottleff József szebeni polgármester és a délvidéki német nemzetiségi mozgalom pénzügyi kapcsolatairól	427
N) 1902. szept. 27. Kiss Gyula igazságügyminisztériumi tanácsos átirata Széll Kálmán miniszterelnökhöz a román nemzetiségi sajtó rokonszenv-nyilvánításáról a „Cramer-ügy”-ben	429
Ny) 1902. szept. 28. A függetlenségi sajtó a Cramer- és a Korn-ügyben hozott ítéletek németországi visszhangjáról: „Az izgatók pártfogói”	430
O) 1902. okt. 10. Bernáth igazságügyminiszteri államtitkár átirata Széll Kálmán miniszterelnökhöz Korn Artúr, a „Gross-Kikindaer Zeitung” szerkesztőjének sajtópere tárgyában.....	432
Ö) 1902. nov. 23. A Bécsben tanuló magyarországi német főiskolások egyesületének felhívása a hazai német és az erdélyi szász öntudat megerősítése ügyében	433
P) 1903. jan. 23. Gr. Goluchowski Agenor közös külügyminiszter átirata Széll Kálmán miniszterelnökhöz a gr. Szögyény-Marich László berlini osztrák-magyar nagykövet által a magyarországi német kérdéssel kapcsolatban megküldött berlini sajtóközlemény tárgyában.....	434
R) 1903. febr. 18. Molecz Dániel beszéde a német városi polgárság magyarosításáról az 1903. évi költségvetés általános tárgyalásakor	435
S) 1903. febr. 19. Bernáth igazságügyi államtitkár átirata Széll Kálmán miniszterelnökhöz Korn Artúr müncheni nemzetiségi röpirata tárgyában	436
Sz) 1903. febr. 23. Gr. Goluchowski Agenor közös külügyminiszter átirata gr. Clary drezdai osztrák-magyar nagykövetnek Korn Artúr nagyikindai német lapszerkesztő és nemzetiségi politikus lipcei előadásáról beszámoló jelentése tárgyában	437
T) 1903. márc. 7. Thalmann Gusztáv szebeni főispán jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a Szebenben működő erdélyi pénzügyintézetek tárgyában	438
U) 1903. márc. 10. Molnár Viktor Temes megyei főispán jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a délvidéki német nemzetiségi mozgalomról	440
Ü) 1903. aug. 8. Kun igazságügyminisztériumi osztálytanácsos átirata gr. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnökhöz Pop Traian, a „Gazeta Transilvaniei” szerkesztője ellen a „Cramer-ügyről” írt közleményei miatt indított sajtóper tárgyában.....	442
V) 1903. nov.-dec. A berlini német földműves visszatelepítő bizottság (Centrallstelle zur Beschaffung deutscher Ansiedler und Feldarbeiter) röplapjai.....	443
1. 1903. nov. 26. A Galíciából Posenbe telepített német visszavándorlók felhívása	443
2. 1903. dec. 17. A német evangélikusok szövetségének felhívása az Oroszország és a Monarchia területéről visszavándorló német földművesekhez	444
3. 1903. nov.-dec. A visszatelepítő bizottság adatai az 1886-1903 közötti poseni német földműves-akcióról.....	444
Z) 1904. okt. 20. Antal Gábor dunántúli ref. püspök jelentése gr. Tisza István miniszterelnöknek a horvát-szlavonországi, illetőleg a Szerém megyei nemzetiségi mozgalmak tárgyában.....	445
51. A FEMKE elnökségének akciója „külföldi egyesületeknek a hazai nemzetiségi viszonyokba való beavatkozása” ellen.	
A) 1902. máj. 21. A „Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” (FEMKE) elnökségének felterjesztése Széll Kálmán miniszterelnökhöz „külföldi egyesületeknek a hazai nemzetiségi viszonyokba való beavatkozása” tárgyában	446
B) 1902. szept. 2. Gr. Klebelsberg Kunó min. titkár fogalmazványa külföldi egyesületeknek a hazai nemzetiségi viszonyokba való beavatkozása tárgyában.....	448
C) 1903. jan. 20. Miniszterelnökségi átirat „bizonyos cseh társadalmi köröknek Magyarország első ügyeibe való beavatkozása tárgyában”	449
D) 1903. júl. 24. Gulner belügyi államtitkár átirata gr. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnökhöz a „Česko-Slovenská Jednota” működésének megfigyelését célzó, az érdekeltektől megküldött főispánjaihoz intézett belügyminiszteri körlevél tárgyában, 1 melléklettel (Körlevél).....	450
Melléklet: 1903. júl. 24. Belügyminiszteri körlevél Pozsony, Trencsén, Árva, Liptó, Túróc, Zólyom és Bars megyék főispánjaihoz a „Česko-Slovenská Jednota” működésének megfigyelése tárgyában.....	450
52. A függetlenségi ellenzék cikkbírálatai a Széll-kormány nemzetiségi politikájáról.	
A) 1902. máj. 24. A függetlenségi sajtó a Széll-kormány nemzetiségi politikájáról.....	451

B) 1902. máj. 26. Az „Egyetértés” a népoktatás államosításának szükségességéről Halász Ferenc könyve kapcsán.....	453
53. Iratok az 1902. évi gör. kel. szerb nemzeti egyházi kongresszus történetéhez.	
A) 1902. máj. 26. Egykorú hivatalos fordítás a szerb szabadelvű párti sajtó (Branik) a radikálisoknak az 1902. évi gör. kel. szerb kongresszusi választások alkalmával aratott győzelmét kommentáló vezércikkéről.....	455
B) 1902. jún. 8. júl. 19. Az 1902. évi karlócai gör. kel. szerb nemzeti egyházi kongresszus ülései jegyzőkönyvének kivonata.....	457
C) 1902. jún. 13. Tallián Béla, az 1902. évi karlócai gör. kel. szerb nemzeti egyházi kongresszus királyi biztosának jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a kongresszus megnyitásáról.....	461
D) 1902. jún. 13. Tallián Béla királyi biztos levele Széll Kálmán miniszterelnökhöz a Brankovics pátriárka által jogosulatlanul felvett összegekre vonatkozó adatok megküldése tárgyában.....	464
E) 1902. jún. 19. Széll Kálmán miniszterelnök válasza Tallián Béla királyi biztosnak a Brankovics pátriárkával kapcsolatos ügyek intézése tárgyában.....	464
F) 1902. jún. 21. Tallián Béla királyi biztos jelentése az 1902. évi karlócai gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus második hetének eseményeiről.....	465
G) 1902. jún. 24. Az 1902. évi karlócai gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus hódoló felirata az uralkodóhoz.....	466
H) 1902. jún. 27. Tallián Béla királyi biztos jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek az 1902. évi karlócai gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus harmadik hetének működéséről.....	469
I) 1902. júl. 3. A szerb nemzeti-egyházi kongresszus felterjesztése Széll Kálmán miniszterelnökhöz „a kongresszusi képviselőválasztások alkalmával egyes politikai hatóságok részéről történt állítólagos visszaélések tárgyában”.....	472
J) 1902. júl. 4. Tallián Béla kir. biztos jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek az 1902. évi gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus negyedik hetének működéséről.....	474
Melléklet: 1902. júl. 14. A karlócai gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus 1902. júl. 14-i ülésén az 1868. évi „legfelsőbb királyi rendelet” 13. és 14. §§-ai tárgyában hozott határozat.....	476
K) 1902. júl. 19. Az 1902. évi gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus 1902. júl. 6/19-i ülésén hozott sérelmi felirat.....	477
L) 1902. júl. 19. Tallián Béla, az 1902. évi karlócai gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus kir. biztosának távirata Széll Kálmán miniszterelnökhöz az 1902. évi kongresszus elnapolása tárgyában.....	480
M) 1902. júl. 19. Tallián Béla kongresszusi kir. biztos jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek az 1902. évi kongresszus elnapolásáról.....	480
N) 1902. aug. 1. A gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszusi választmány felterjesztése Széll Kálmán miniszterelnökhöz az 1902. júl. 14-én hozott kongresszusi határozat tárgyában, 1 melléklettel.....	482
O) 1902. dec. 4. Vallás- és közoktatásügyi miniszteri átirat az 1902. évi gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszusnak az 1868. évi legi kir. rendelet II. 13. és 14. §§-ainak magyarázatára vonatkozó határozata tárgyában.....	483
P) 1903. febr. 8. Az újvidéki gör. kel. egyházközség vezetőségének felterjesztése Széll Kálmán miniszterelnökhöz az egyházközség felségfolyamodványa tárgyában.....	485
R) 1903. febr. 8. Az újvidéki gör. kel. szerb egyházközség felségfolyamodványa az 1902. évi karlócai gör. kel. nemzeti-egyházi kongresszuson hozott határozatok jóváhagyása érdekében.....	486
54. 1902. jún. 5. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter körrendeletei a „magyar nyelvnek a népoktatási intézetekben való kötelező oktatása tárgyában”.....	487
55. Iratok az 1901-06. évi országgyűlés nemzetiségi képviselői ellen indított mentelmi ügyek tárgyában.	
A) 1902. jún. 17. és 29. Pavlović Ljubomir szerb nemzetiségi képviselő mentelmi ügye a képviselőház előtt.....	490
B) 1902. dec. 5. A képviselőház mentelmi bizottságának jelentése a „nemzetiség elleni gyűlöletre való izgatás” vétségével vádolt Veselovský Ferenc országgyűlési képviselő mentelmi ügyében.....	501
C) 1902. dec. 15. Veselovský Ferenc szlovák nemzetiségi képviselő mentelmi jogának felfüggesztése ügyében. (A képviselőház mentelmi bizottságának újabb jelentése.).....	501

D) 1903. szept. 25. Kiss Gyula igazságügyminisztériumi min. tanácsos átirata gr. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnökhöz a Korodi Lajos és társai elleni „nemzetiségi izgatási bűnügyben” hozott kúriai végzés tárgyában.....	502
E) 1903. dec. 4. A képviselőház mentelmi bizottságának jelentése Korodi Lajos országgyűlési képviselő mentelmi ügyében.....	503
F) 1904. ápr. 21. A képviselőház mentelmi bizottságának jelentése „a nemzetiségi gyűlöletre való izgatás” miatt elítélt Valasek János országgyűlési képviselő mentelmi ügyében.....	503
56. Iratok Mangra Vazul (Vasile Mangra) 1903. évi aradi gör. kel. püspökké történt megválasztásával kapcsolatban.	
A) 1902. jún. 14. Arad vármegye és Arad város főispánjának jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek Mangra Vazul itteni gör. kel. püspökké történt megválasztása tárgyában.....	504
B) 1902. júl. 27. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter átirata Széll Kálmán miniszterelnökhöz Mangra Vazul aradi gör. kel. püspökségének uralkodói megerősítése tárgyában.....	508
C) 1902. nov. 28. Minisztertanács határozat Mangra Vazul nagyváradi gör. kel. püspöki helynöknek aradi gör. kel. püspöki megerősítése ellen.....	509
D) 1903. márc. 30. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter átirata Széll Kálmán miniszterelnökhöz Papp J. János gör. kel. román archimandrita aradi gör. kel. püspökké történt megválasztásának uralkodói megerősítése tárgyában.....	509
E) 1903. máj. 25. Barabás Béla beszéde a kormány nemzetiségi politikájáról Papp J. János aradi román gör. kel. püspök felavatási ünnepségével kapcsolatban, a közösgyi költségvetés vitájában.....	510
57. Korai Ady-cikkek (1902-1907) a magyarországi nemzetiségi kérdéstről és a szomszéd népek társadalmi-művelődési mozgalmairól.	
A) 1902. jún. 20. Ady Endre állásfoglalása Pavlović Ljubomir ügyében.....	512
B) 1902. júl. 5. Ady Endre cikke a Vasile Mangra elleni politikai hajszáról.....	514
C) 1905. ápr. 6. Ady Endre cikke az újvidéki szerb gimnázium diákjai mozgalmáról.....	515
D) 1907. júl. 11. Ady Endre állásfoglalása a prágai cseh joggyakornokok 1907. évi társadalmi mozgalmával kapcsolatban.....	516
E) 1907. aug. 8. Ady Endre cikke a máramarosi és vaskóhi román parasztmozgalmakról.....	518
58. 1902. júl. 29. Gr. Klebelsberg Kunó min. titkár expozéja Széll Kálmán miniszterelnök számára „a kivándorolt magyar állampolgárok nemzeti gondozása érdekében indított” akciók irányelvei tárgyában, 1 táblázattal.....	519
Melléklet: 1. A természetes és tényleges szaporodás nemzetiségek szerint Magyarországon 1899-ben és 1900-ban a népmozgalmi és kivándorlási statisztika alapján.....	523
59. Jelentések a nemzetiségi középiskolákban használt tankönyvek és olvasmányok ügyében.	
A) 1902. aug. 6. Metianu János (Ion Mețianu) nagyszebeni gör. kel. érsek-metropolita levele Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a brassói gör. kel. főgimnázium tanulóifjúságának olvasmányai tárgyában.....	524
B) 1903. jan. 2. Margalits Ede egy. tanár, az újvidéki szerb gimnázium állami főfelügyelőjének jelentése Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek a tanintézetben használt szerb nyelvű olvasókönyv tárgyában.....	525
C) 1903. febr. 6. Margalits Ede egy. tanár, az újvidéki szerb gimnázium állami főfelügyelőjének jelentése Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek az újvidéki szerb gimnáziumban használatos horvát nyelvű tankönyvek tárgyában.....	526
60. Iratok a szabadkai bunyevác mozgalomról.	
A) 1902. szept. 6. Schmausz Endre szabadkai és bajai főispán jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a szabadkai városi közigazgatási bizottság jelentése és a helyi bunyevác mozgalom tárgyában.....	527
B) 1903. júl. 3. Rickl Gyula igazságügyminisztériumi min. tanácsos átirata gr. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnökhöz a „Neven” című szabadkai nemzetiségi hírlap elleni sajtóperben hozott törvénytörvényszéki ítélet tárgyában.....	528
61. Nyitra vármegye törvényhatósági bizottságának 1902. évi határozata és körirata a nemzetiségi mozgalmakkal szemben népoktatásügyi és közrendészeti szempontból teendő intézkedések tárgyában.	
A) 1902. okt. 29. Nyitra vármegye törvényhatósági bizottságának körirata „a nemzetiségi mozgalmak megfékezése” tárgyában.....	29
B) 1902. okt. 29. Nyitra vármegye törvényhatósági bizottságának határozata és javaslata a nemzetiségi mozgalmakkal szemben népoktatásügyi és közrendészeti szempontból teendő intézkedések tárgyában.....	30

Melléklet: (1902. okt. 29.) Részletek Nyitra vármegye „nemzetiségi viszonyok tanulmányozására kiküldött” bizottságának jelentéséből.....	534
C) 1903. febr. 11. Miniszterelnökségi átirat több megyei és városi törvényhatóságnak a Nyitra megyei törvényhatóság nemzetiségpolitikai határozatát pártoló felterjesztései tárgyában.....	536
D) 1906. jan. 18. Budapest székesfőváros határozata Nyitra megye körirata tárgyában, 2 melléklettel.....	537
62. A nemzetiségi kérdés az 1903. évi felhatalmazási törvényjavaslat vitájában.	
A) 1902. nov. 5. Komjáthy Béla beszéde a Széll-kormány nemzetiségi politikájáról az 1903. évi felhatalmazási törvényjavaslat vitájában.....	538
B) 1902. nov. 10. Sebes Dénes beszéde az erdélyi szászok gazdasági és politikai hanyatlásáról az 1903. évi felhatalmazási törvényjavaslat vitájában.....	549
C) 1902. nov. 18. Tomasics Miklós beszéde a horvát kérdéstről az 1903. évi felhatalmazási vitában.....	550
D) 1902. nov. 19. Széll Kálmán miniszterelnök válasza Komjáthy Bélának a kormány nemzetiségi politikája tárgyában az 1903. évi felhatalmazási vitában.....	552
E) 1902. nov. 22. A Szlovák Nemzeti Párt sajtójának cikke Széll Kálmán miniszterelnöknek a nemzetiségi kérdéstről az 1903. évi felhatalmazási vitában mondott beszédéről.....	558
F) 1902. dec. 3. Gál Sándor beszéde a Széll-kormány nemzetiségi politikájáról az 1903. évi felhatalmazási vitában.....	559
G) 1902. dec. 4. Korodi Lajos és Lindner Gusztáv erdélyi szász képviselők napirend előtti válasza Gál Sándornak az 1903. évi felhatalmazási vitában.....	564
H) 1902. dec. 5. Gál Sándor napirend előtti viszontválasza – az 1903. évi felhatalmazási vita keretében – Korodi Lajosnak és Lindner Gusztávnak az erdélyi szász kérdésben.....	566
I) 1902. dec. 6. Nessi Pál beszéde a Széll-kormány nemzetiségi, közelebbről a szlovák nemzetiségi mozgalmakkal szembeni politikájáról az 1903. évi felhatalmazási vitában.....	571
63. Iratok a század eleji amerikai szlovák ki- és bevándorlásról.	
A) 1902. nov. 11. Miniszterelnöki körlevél az érdekelt megyék főispánjaihoz az amerikai szlovák visszavándorlás tárgyában.....	575
B) 1902. nov. 16. Péchy Abaúj-Torna megyei főispán jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek az Amerikából visszavándorolt szlovákok politikai magatartására vonatkozólag.....	576
C) 1902. nov. 20. ifj. Justh Gyula Túróc megyei főispán jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek az Amerikából visszavándorolt szlovákok politikai magatartásáról.....	577
D) 1902. nov. 29. Osztrólczy Géza Trencsén megyei főispán jelentése az Amerikából visszavándorolt szlovákok politikai magatartása tárgyában.....	578
E) 1902. dec. 1. Kürthy Zólyom megyei főispán jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a megyei szlovák ki- és visszavándorlásra vonatkozólag.....	580
F) 1902. dec. 2. Bárdossy Jenő Sáros megyei főispán jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a megyei szlovák ki- és visszavándorlók politikai magatartására vonatkozólag.....	581
G) 1902. dec. 2. Gr. Török József, Ung vármegye főispánjának jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a megyei szlovák és más nemzetiségű ki- és visszavándorlók politikai magatartása tárgyában.....	582
H) 1902. dec. 2. Gr. Hadik Béla Zemplén megyei főispán jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a megyei szlovák ki- és visszavándorlók politikai magatartása tárgyában.....	583
I) 1902. dec. 2. Kramolin Viktor Nyitra megyei főispán jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a megyei szlovák ki- és visszavándorlás és egyéb gazdaságpolitikai kérdések tárgyában.....	584
J) 1902. dec. 3. Kazy János Bars vármegye főispánjának jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a megyei kivándorlás és a nemzetiségi mozgalmak tárgyában.....	585
K) 1902. dec. 3. Hámos László Gömör-Kishont vármegye főispánjának jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a megyei kivándorlás és a nemzetiségi mozgalmak tárgyában.....	588
L) 1902. dec. 3. Török Zoltán Nógrád megye főispánjának jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a megyei kivándorlás és a nemzetiségi mozgalmak tárgyában.....	588
M) 1902. dec. 4. Szmrecsányi Liptó megyei főispán jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek a megyei kivándorlás és a nemzetiségi mozgalmak tárgyában.....	589
64. A választójog kiterjesztése ügyében beadott pozsonyi és a nemzetiségi törvény módosítása ügyében több törvényhatóság és város által benyújtott kérelem képviselőházi vitája.	

A) 1902. dec. 19. Pozsony város kérvénye és Holló Lajos felszólalása a választójog kiterjesztése és ennek nemzetiségi vonatkozásai tárgyában.....	590
B) 1902. dec. 20. Haydin Imre és Kovács Pál felszólalása több vármegye és város által a nemzetiségi törvény módosítása iránt benyújtott kérvénye és az északi megyékben folyó állítólagos „nemzetiségi izgatás” tárgyában.....	591
65. Iratok a magyar kultuskormányzat század eleji „vend akció”-jához.	
A) 1903. jan. 10. Széll Kálmán miniszterelnök átírata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a Vas megyei vend nemzetiségű lakosság nemzetiségi kapcsolatai tárgyában.....	596
B) 1903. máj. 30. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter átírata Széll Kálmán miniszterelnökhöz a szombathelyi püspök által javasolt „vend irodalmi társaság” tárgyában.....	598
C) 1903. júl. 16. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter átírata gr. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnöknek a Vas megyei vend lakosság körében terjesztett „szláv irodalmi kiadványok” ellensúlyozása tárgyában.....	598
D) 1903. ápr. 1. Reiszig Ede Vas megyei főispán jelentése Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszternek az ún. „vend akció” hivatalos támogatása tárgyában.....	600
E) 1904. máj. 14. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter átírata gr. Tisza István miniszterelnökhöz a „vend akció” asszimilációs feladatai tárgyában, 1 melléklettel.....	602
66. Az „útlevélügyi törvényjavaslat” főrendházi vitája és társországi vonatkozásai.	
A) 1903. jan. 26. Br. Bánffy Dezső beszéde az útlevél ügyről szóló törvényjavaslat főrendházi vitájában.....	604
B) 1903. jan. 26. Gr. Keglevich Gábor beszéde az útlevélügyről szóló törvényjavaslat főrendházi vitájában.....	606
C) 1903. jan. 26. Széll Kálmán miniszterelnök beszéde az útlevélügyről szóló törvényjavaslat főrendházi vitájában.....	607
67. 1903. febr. 22. Mikszáth Kálmán programadó vezércikke a „magyarok és a nemzetiségek” közötti békéről és egyéb társadalmi kérdésekről a „Fogaras és Vidéke” indulásakor.....	610
68. Iratok a „Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesülete (Bauernverein”) szegedi nevelőintézete és az egyesület nemzetiségi jellegű tevékenysége tárgyában.	
A) 1903. febr. 28. Széll Kálmán miniszterelnök átírata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a „Bauernverein” (Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesülete) szegedi nevelőintézetének irányzata ügyében.....	612
B) 1904. márc. 26. Rácz György nagybirtokos, Bács-Bodrog vármegye közgazdasági előadójának jelentése a földművelésügyi miniszternek a „Bauernverein” (Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesülete) nemzetiségi jellegű megyei tevékenysége tárgyában.....	618
69. Iratok a magyarországi szerb és román nemzetiségi munkásmozgalom kezdeteinek történetéhez.	
A) 1903. márc. 1. A budapesti „Narodna Reč” (Népszava) szerb nyelvű szociáldemokrata hetilap közleménye a választójogi küzdelemben való részvételről.....	615
B) 1903. márc. 28. A magyarországi szociáldemokrata munkássajtó szerkesztő bizottságának javaslata a szociáldemokrata párt programtervezetével kapcsolatban.....	616
C) 1903. ápr. 18. A temesvári „Votul Poporului” román szociáldemokrata hetilap beszámolója az 1903. évi budapesti szociáldemokrata kongresszusról.....	617
D) 1903. máj. 1. Beszámoló a román „újjaszszervezet” szociáldemokraták 1903. évi nagyszalontai értekezletéről.....	619
70. Az 1903. évi horvátországi tüntetések országgyűlési és sajtóvisszhangja.	
A) 1903. márc. 28. Barta Ödön interpellációja Széll Kálmán miniszterelnökhöz a horvátországi zavargások és a magyar állami jelvények megsértése tárgyában.....	622
B) 1903. ápr. 9. A függetlenségi sajtó gr. Khuen-Héderváry Károly horvát bán politikájáról és annak következményeiről.....	625
C) 1903. ápr. 11. A „Budapesti Hírlap” közleménye az 1903. évi „horvát obstrukció”-ról.....	628
D) 1903. máj. 1. A pesti horvát munkások röplapja az üldözött horvát-szlavonországi munkásmozgalomról.....	629
71. Az 1889. évi VI. tc. 14. §-ának módosításáról, illetőleg a közös hadsereg és a honvédség újonclétszámának megállapításáról szóló törvényjavaslat képviselőházi „nemzetiségi vitája”.	

A) 1903. ápr. 3. Veselovský Ferenc felszólalása a „nemzetiségi elnyomatás” tárgyában az újonclétszám megállapításáról szóló törvényjavaslat tárgyalásakor.....	631
B) 1903. ápr. 4. Rákosi Viktor felszólalása a monarchia nagyhatalmi és militarista politikájáról és a nemzetiségi elszakadási törekvésekről az újonclétszám megállapításáról szóló törvényjavaslat vitájában.....	635
C) 1903. máj. 14. Tomasics Miklós felszólalása a horvát kérdésben az újonclétszám megállapításáról szóló törvényjavaslat tárgyalásakor.....	636
D) 1904. jan. 30. Holló Lajos beszéde a Tisza-kormány nemzetiségi politikájáról és határozati javaslata a magyar államnyelvnek a hadseregben való elismerése tárgyában, az újoncmegajánlási vitában.....	643
72. A Széll-kormány (1899-1903) utolsó nemzetiségpolitikai intézkedései a „Zastava” újvidéki szerb hírlap elleni sajtóügyi eljárás és Vasile Lucaciu lacfalusi gör. kat. lelkész, román nemzetiségi politikus áthelyezése ügyében.	
A) 1903. máj. 22. Széll Kálmán miniszterelnök átirata gr. Goluchowski Agenor közös külügyminiszterhez a „Zastava” újvidéki szerb nemzetiségi hírlapban megjelent, az Obrenović-házat érintő „felségsértő” közlemények tárgyában.....	645
B) 1903. máj. 27. Széll Kálmán miniszterelnök átirata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez Lucaciu László (Vasile Lucaciu) lacfalusi gör. kat. lelkész, román nemzetiségi politikus áthelyezése tárgyában.....	646
C) 1903. júl. 6. Gr. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök átirata Plósz Sándor igazságügyminiszterhez a „Zastava” újvidéki szerb hírlappal kapcsolatban az Obrenović-ház ellen intézett „felségsértő” cikkek miatt tervezett sajtóügyi eljárás elejtése tárgyában.....	647
Rövidítések.....	649
Névmutató.....	651
Tárgymutató.....	671
Tartalom.....	700